

REFERAT 22-25 Udvalget for Klima, Miljø og Natur d. 03-06-2024

Mødedato Mandag d. 03. juni 2024 kl. 14:00

Mødested Lokale 0.21

Mødedeltagere Signe Nina Egholm, Christian Ahlefeldt-Laurvig, Thorsten Larsen-Seul (Afbud), Charlotte Pil Nielsen, Karen Thestrup Clausen

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden til møde i Udvalget for Klima, Miljø og Natur den 03. 06. 2024.....	3
Møde mellem Udvalget for Klima, Miljø og Natur og landbrugsorganisationen VKST.....	4
Drøftelse af indsatser for grundvandsbeskyttelse.....	6
Beslutning om godkendelse af Forslag til Vandforsyningsplan 2024-2033 til udsendelse i offentlig l	8
Beslutning om endelige Natura 2000-handleplaner 2022-2027.....	11
Drøftelse af forslag til etablering af råderum til politisk prioritering i budgettet for 2025-2028 - spo	14
Drøftelse af budgetopfølgning april 2024.....	17
Drøftelse af forudsætninger for budget 2025-2028.....	19
Orienteringer.....	22
Underskriftsark.....	24

Punkt 55: Godkendelse af dagsorden til møde i Udvalget for Klima, Miljø og Natur den 03. 06. 2024

Beslutning

Godkendt.

Afbud: Thorsten Larsen-Seul
Fraværende: Charlotte Pil Nielsen

Sagsfremstilling

Indstilling

Administrationen indstiller, at:

1. dagsorden for møde i Udvalget for Klima, Miljø og Natur den xx. xxxx 202x godkendes

Sagsgang og sagstype

Udvalget for Klima, Miljø og Natur

Beslutningssag

Bilag

Tidsplan KMN 3. juni 2024

Fraværende Charlotte Pil Nielsen

Punkt 56: Møde mellem Udvalget for Klima, Miljø og Natur og landbrugsorganisationen VKST

22-037757

Beslutning

Drøftet.

Afbud: Thorsten Larsen-Seul

Sagsfremstilling

Indstilling

Administrationen indstiller, at;

1. Udvalget holder møde med VKST ud fra nedenstående dagsorden.

Alternativ indstilling

Resume

På Udvalgets møde d. 31. januar 2023 aftalte VKST og udvalget at holde to årlige dialog møder. Dagsordenspunktet beskriver dagsordenen for første møde i 2024.

Sagsgang og sagstype

Udvalget for Klima, Miljø og Natur.

Drøftelsessag

Sagshistorik, henvisninger

Udvalget for Klima, Miljø og Natur den 6. maj 2024 [pkt. 48 Drøftelse af dagsorden til møde 3. juni 2024 mellem Udvalget for Klima, Miljø og Natur og landbrugsorganisationen VKST](#)

Beskrivelse af sagen

Fra VKST deltager bestyrelsesmedlem Yke Kloppenburg-Oosterwoud og Erhvervspolitisk konsulent Erik Hansen Blegmand.

Dagsorden til mødet den 3. juni 2024:

Velkomst og præsentation

Hvordan begrænser vi kvælstofudledningen fra vandløbene til havet/Isefjorden?

Hvordan kan vi organisere samarbejdet omkring Isefjord/Roskilde Fjord?

Afrunding og næste møde.

Økonomiske konsekvenser

Der er ingen økonomiske konsekvenser.

Miljø- og klimamæssige konsekvenser

Der er ingen direkte miljø-eller klimamæssige konsekvenser.

Øvrige konsekvenser

Høring

Lovgrundlag

Punkt 57: Drøftelse af indsatser for grundvandsbeskyttelse

24-004644

Beslutning

Drøftet.

Afbud: Thorsten Larsen-Seul

Sagsfremstilling

Indstilling

Administrationen indstiller, at:

1. indsatser for grundvandsbeskyttelse drøftes

Resume

Holbæk Kommune er i gang med at udarbejde en indsatsplan for grundvandsbeskyttelse. Med denne sag skal niveauet for grundvandsbeskyttelse drøftes.

Sagsgang og sagstype

Udvalget for Klima, Miljø og Natur

Drøftelsessag

Sagshistorik, henvisninger

Udvalget for Klima, Miljø og Natur d. 3. oktober 2023: [Pkt. 89 Orientering - Introduktion til grundvandsarbejdet, herunder arbejdet med BNBO'er](#)

Beskrivelse af sagen

Administrationen påbegyndte arbejdet med indsatsplanen for grundvandsbeskyttelse i efteråret 2023. Administrationen har indhentet tre tilbud på løsning af opgaven og valgt det rådgivende ingeniørfirma NIRAS til at bistå med arbejdet. På udvalgs mødet i juni holder rådgiver et oplæg om mulighederne for grundvandsbeskyttelse forud for udvalgets drøftelse.

Indsatsplanen for grundvandsbeskyttelse skal præcisere, hvilke indsatser der er nødvendige for at sikre beskyttelsen af grundvandet lokalt, og dermed sikre rent drikkevand til borgerne i Holbæk Kommune i fremtiden.

Indsatsplanen skal besvare spørgsmål som:

- Hvilke indsatser er nødvendige?
- På hvilke arealer skal indsatserne gennemføres?
- Hvordan skal planerne realiseres?
- Hvem skal gennemføre hvilke indsatser?

Grundlaget for indsatsplanen er den statslige kortlægning af grundvandsressourcen, arealanvendelse samt områdets potentielle forureningskilder. Desuden vil de enkelte vandværkers betydning for den fremtidige vandforsyningsstruktur blive inddraget, så de valgte indsatser er proportionelle i forhold til de enkelte vandværker.

Der er stor variation i de tilgange der anvendes ved implementering af indsatser for grundvandsbeskyttelse i kommunerne rundt om i landet. Det spænder fra oplysningskampagner til påbud om rådighedsindskrænkninger overfor lodsejere.

Med denne sagsfremstilling præsenterer administrationen udvalget for forskellige tilgange til grundvandsbeskyttelse samt hvordan indsatserne i planen kan gennemføres. Udvalget drøfter efterfølgende præsentationen.

Planen udarbejdes af Holbæk Kommune i samarbejde med vandforsyningerne og Holbæk Kommunes koordinationsforum. Dette forum er nedsat for at bistå kommunen ved udarbejdelse af indsatsplanen. Forummet består af repræsentanter fra Vandrådet i Holbæk Kommune, Fors A/S, Region Sjælland, Landboforeningen VKST, Dansk Skovforening, Dansk Industri, DN Holbæk og Naturstyrelsen. Der er afholdt ét møde for alle vandværkerne samt et andet møde i koordinationsforum den 23. maj 2024, hvor ovenstående emner også er drøftet.

En opsummering fra disse møder vil blive præsenteret på mødet.

Økonomiske konsekvenser

Drøftelsen har ingen økonomiske konsekvenser.

Miljø- og klimamæssige konsekvenser

Drøftelsen har ingen miljø- og klimamæssige konsekvenser. De miljø- og klimamæssige konsekvenser beskrives, når planen på et senere tidspunkt skal godkendes.

Lovgrundlag

LBK nr. 602 af 10. maj 2022: [Vandforsyningsloven](#)

Punkt 58: Beslutning om godkendelse af Forslag til Vandforsyningsplan 2024-2033 til udsendelse i offentlig høring

22-011841

Beslutning

Indstilles godkendt.

Afbud: Thorsten Larsen-Seul

Sagsfremstilling

Indstilling

Administrationen indstiller, at:

1. Forslag til Vandforsyningsplan 2024-2033 godkendes til udsendelse i offentlig høring i 8 uger.

Resume

Administrationen har udarbejdet forslag til ny opdateret vandforsyningsplan, som skal erstatte den eksisterende plan, der blev vedtaget i 2012. Den nye vandforsyningsplan udgør de kommende 10 års strategi for vandforsyningen i Holbæk Kommune. Det skal med denne sag besluttes, om forslaget kan godkendes til at sendes i offentlig høring.

Sagsgang og sagstype

Udvalget for Klima, Miljø og Natur, Kommunalbestyrelsen

Beslutningssag

Beskrivelse af sagen

Alle kommuner skal have en vandforsyningsplan. Vandforsyningsplanen tildeler hvert alment vandværk et forsyningsområde, hvor kun det respektive vandværk må anlægge ledninger og tilslutte ejendomme. Herudover er planen ikke bindende overfor andre end kommunen selv. Der er ikke et lovbestemt krav til, hvor ofte en vandforsyningsplan skal opdateres. Dog må den ikke være i strid med kommuneplanen.

Holbæk Kommunes vandforsyningsplan blev senest opdateret i 2012. Siden da er blandt andet:

- 10 almene vandværker lukket, primært grundet fund af miljøfremmede stoffer i borerer eller at rekruttering af nye folk til bestyrelserne er blevet for svær og den administrative opgave med at drive vandværk er blevet større
- befolkningstallet i Holbæk Kommune steget med ca. 4000 indbyggere, hvilket medfører et stigende vandforbrug
- efterspørgslen på eksport af vand fra Holbæk til Kalundborg blevet større.

Administrationen vurderer derfor, at der er behov for at opdatere kommunes vandforsyningsplan. Forslaget til den opdaterede vandforsyningsplan indeholder blandt andet:

- en opdateret prognose for det fremtidige vandbehov i kommunen. Prognosen viser en stigning i vandbehovet fra ca. 6,9 mio. m³ i 2020 til mellem 7,6-9,3 mio. m³ i 2033. Vandbehovet afhænger af, hvorvidt alle lokalplanområder og erhvervsområder bliver fuldt udbygget i perioden, og i høj grad af, hvorvidt Kalundborg Forsynings efterspørgsel på mere vand kan imødekommes.
- en opdateret kategorisering af de almene vandværker, som beskriver, hvor vigtig de enkelte vandværker er for den samlede fremtidige vandforsyning i Holbæk Kommune.

- en redegørelse for grundvandsressourcens nuværende tilstand i og omkring Holbæk Kommune i henhold til statens vandområdeplan 2021-2027.
- retningslinjer for kommunens administration på vandforsyningsområdet, blandt andet i forhold til prioritering af grundvandsressourcen og tilladelser til avanceret vandbehandling på vandværkerne.

Planens indhold

Planen består indledningsvist af en beskrivelse af målsætningerne for vandforsyningen i Holbæk Kommune for de næste 10 år. Herefter redegør planen for de nuværende vandforsyningsforhold i kommunen og forventningerne til den fremtidige vandforsyning.

Herefter følger en vurdering og kategorisering af de 43 almene vandværker i kommunen. Kategoriseringen af vandværkerne sker på baggrund af hvor meget vand de indvinder, deres forsyningssikkerhed i tilfælde af forurening samt deres nuværende vandkvalitet. Vandværkerne inddeles i tre kategorier. Kategori 1 og 2 vandværker, er som udgangspunkt de vandværker, som administrationen forventer, at den fremtidige vandforsyning i Holbæk Kommune skal baseres på. Vandværker i kategori 3 består af to typer vandværker. Den ene type er de vandværker, som indvinder vand, men som ikke har en ledningsforbindelse til et andet alment vandværk, og derfor har en meget sårbar forsyningssikkerhed. I tilfælde af en forurening vil de ikke kunne modtage vand fra andre. De kan heller ikke hjælpe andre vandværker. Den anden type af vandværker i kategori 3, er de vandværker, som har opgivet deres egen vandindvinding, men som har en forbindelse til et andet alment vandværk, hvorfra de permanent køber vandet og distribuere vandet til forbrugerne gennem deres eksisterende ledningsnet – såkaldte distributionsvandværker. Vandværker i kategori 3 har stor betydning for deres lokale forsyningsområde, men har med de nuværende forhold kun en lille betydning for den fremtidige vandforsyningsstruktur i Holbæk Kommune, idet de forsyningsmæssigt enten ikke har forbindelse til andre eller slet ikke har en vandindvinding. Distributionsvandværker forventes på sigt at blive lagt sammen med de vandværker, som de køber vandet fra. Øvrige kategori 3 vandværker anbefales at arbejde for en ledningsforbindelse til et andet alment vandværk, så forsyningssikkerheden øges.

Planen indeholder desuden en redegørelse af grundvandsressourcens tilstand i og omkring Holbæk Kommune, i henhold til statens vandområdeplan 2021-2027. Redegørelsen danner baggrund for, om vandindvindingen i kommunen kan øges, og i så fald i hvilke områder det kan ske, eller om der er områder, hvor kommunen i behandling af ansøgninger om vandindvinding, skal være påpasselig med, at grundvandsressourcen ikke bliver overudnyttet. I den nordvestlige del af kommunen er der eksempelvis allerede en stor udnyttelse af grundvandsressourcen.

På baggrund af redegørelserne i planen, foreslås en række retningslinjer, som administrationen fremadrettet vil administrere efter, når der træffes konkrete afgørelser med betydning for vandforsyningen. Retningslinjerne skal sikre, at der administreres i henhold til planens indledende målsætninger for vandforsyningen i Holbæk Kommune. Retningslinjerne omhandler eksempelvis:

- At kommunen arbejder for at friholde nærområderne til vandforsyningsboringer for potentielle forureningskilder. Det kan fx være spildevandsledninger. Retningslinjen administreres efter vejledende afstandskrav angivet i Dansk Ingeniørforenings norm for vandforsyningsanlæg (Dansk Standard). Dansk Standard udvikler og udgiver standarder for best practice, fx for placering af vandforsyningsanlæg. Retningslinjens formål er at sikre, at kommunen fx ved lokalplanlægning ikke planlægger for tæt på eksisterende vandforsyningsboringer. Dermed sikres, at vandforsyningsboringerne ikke kun er fri for potentielle forureningskilder på det tidspunkt, hvor boringerne etableres, men også er det i fremtiden.
- at der ved ansøgning om fornyelse af indvindingstilladelser som udgangspunkt kun gives en tilladelse svarende til 20% over gennemsnittet af de seneste 3 års vandindvinding. Dette skal sikre, at vandindvindingerne ikke får tildelt en større mængde vand end de reelt har behov for, men at de samtidig har en mindre buffer til at kunne håndtere tilslutning af ejendomme mv.
- at grundvandsressourcen prioriteres efter, at der skal være drikkevand til befolkningen i Holbæk Kommune, dog således at miljømæssige hensyn i særlige tilfælde kan gå forud (fx hensynet til særligt beskyttet natur, vandløb og arter, som kan blive negativt påvirket af for stor vandindvinding). Konsekvensen heraf kan være, at vandindvindingerne må lede efter en anden lokalitet, hvor indvindingen kan foregå. Herefter prioriteres ressourcen til at sikre nok vand til øvrig natur og vandløb, og herefter vandforbrug til erhvervmæssige formål, fx markvanding, industri mv. Prioriteringen følger anbefalingerne fra Miljøstyrelsen, som fremgår af lovbemærkningerne til vandforsyningsloven, dengang den blev vedtaget
- at central blødgøring af drikkevand på de almene vandværker kan tillades, hvis blandt andet blødgøringsmetoden er afprøvet på danske grundvandsforhold og med dokumenteret effekt. Retningslinjerne om blødgøringsanlæg på vandværkerne skal sikre, at der ikke etableres anlæg, som ikke er afprøvet og ikke har en dokumenteret effekt, og at forbrugerne dermed ikke får den vandkvalitet, som de betaler for.

I planforslagets bilag 1 er der udarbejdet et datablad for hvert enkelt alment vandværk, som indeholder en handleplan med punkter, som Holbæk Kommune anbefaler, at vandværkerne har fokus på i de kommende 10 år. Af databladet fremgår også, om vandværket må forvente at skulle levere mere vand i fremtiden, og om deres nuværende anlæg er dimensioneret til at kunne indvinde, behandle og levere en eventuelt øget vandmængde.

Forslaget til Vandforsyningsplan 2024-2033 med tilhørende miljøvurderingsscreening er vedlagt som bilag. Den endelige vedtagelse af vandforsyningsplanen kan ikke påklages.

Økonomiske konsekvenser

Vandforsyningsplanen medfører ingen økonomiske konsekvenser.

Miljø- og klimamæssige konsekvenser

Vandforsyningsplanen medfører ingen miljø- eller klimamæssige konsekvenser.

Høring

Ved tiltrædelse af indstillingen sendes forslaget til vandforsyningsplanen i offentlig høring i 8 uger. Administrationen har i udarbejdelsesprocessen afholdt møde om planen for alle de almene vandværker. Administrationen har desuden haft fremsendt udkast til databladene til de enkelte vandværker, og vandværkerne har derfor allerede haft mulighed for at kommentere på beskrivelsen og handleplanen for deres eget vandværk. I forbindelse med den offentlige høring får de igen mulighed for at fremsende bemærkninger.

Lovgrundlag

[§14 og §14a i lov om vandforsyning mv. \(vandforsyningsloven\).](#)

[Bekendtgørelse om vandforsyningsplanlægning.](#)

[Bekendtgørelse af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter \(Miljøvurderingsloven\).](#)

Bilag

Forslag til vandforsyningsplan 2024-2033 inkl. afgørelse efter miljøvurderingsloven

Punkt 59: Beslutning om endelige Natura 2000-handleplaner 2022-2027

23-013505

Beslutning

Indstilles godkendt.

Afbud: Thorsten Larsen-Seul

Sagsfremstilling

Indstilling

Administrationen indstiller, at:

1. de endelige Natura 2000-handleplaner godkendes og offentliggøres senest 3. juli 2024

Resume

Kommunerne skal hvert 6. år udarbejde nye Natura 2000-handleplaner for hvert Natura 2000-område. I Holbæk Kommune findes 4 Natura 2000-områder, og for hvert område har forslag til handleplaner været i 8 ugers høring i marts-april.

Med sagen skal det besluttet at godkende de fire Natura 2000-handleplaner indenfor Holbæk Kommune og offentliggøre dem senest 3. juli 2024.

Sagsgang og sagstype

Udvalget for Klima, Miljø og Natur; Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen

Beslutningssag

Sagshistorik, henvisninger

Udvalget for Klima, Miljø og Natur den 5. februar 2024: [Pkt. 10. Beslutning om offentlig høring af udkast til nye Natura 2000-handleplaner 2022-2027](#)

Byrådet d 9. maj 2017: [Pkt. 93. Beslutning – Vedtagelse af endelige Natura 2000-handleplaner 2016-2021](#)

Kommunalbestyrelsen den 20. marts 2024: [Pkt. 57. Beslutning om arbejdet med at øge og beskytte biodiversiteten i Holbæk Kommune](#)

Beskrivelse af sagen

Natura 2000 er betegnelse for et netværk af beskyttede naturområder i EU, herunder blandt andet habitat- og fuglebeskyttelsesområder. Områderne skal bevare og beskytte en række specifikt udpegede naturtyper og dyre- og

plantearter. Planlægning og forvaltning af Natura 2000-områder sker i 6-årige planperioder, hvor den nye planperiode gælder for 2022-2027.

For hver periode fastlægges i Danmark en statslig målsætning i overordnede Natura 2000-planer, som Miljøstyrelsen offentliggjorde 3. juli 2023. Denne målsætning skal ifølge miljømålsloven omsættes i kommunale Natura 2000-handleplaner. Handleplanerne fastlægger indsatsen i de enkelte Natura 2000-områder og skal vedtages senest et år efter staten har offentliggjort Natura 2000-planerne, svarende til senest 3. juli 2024.

I Holbæk Kommune findes fire Natura 2000-områder. To områder har væsentligt areal i Holbæk Kommune:

1. Natura 2000 område nr. 156 - Store Åmose, Skarresø og Bregninge Å, ca. 3435 ha samt
2. Natura 2000 område nr. 155 - Udby Vig, ca. 385 ha.

De to øvrige Natura 2000 områder går kun marginalt ind i Holbæk Kommune:

1. Natura 2000 område nr. 146 - Bidstrupskovene syd for Hvalsø samt
2. Natura 2000 område nr. 239 - Ordrup Skov og Egernæs v. Tempelkrogen.

De endelige Natura 2000-handleplaner i bilag 1-4 er udarbejdet i et samarbejde mellem de berørte kommuner Sorø, Kalundborg, Ringsted og Lejre samt Miljøstyrelsen. KL og Miljøstyrelsen har lavet en skabelon for, hvordan handleplanerne kan udarbejdes og som sikrer, at indholdet flugter med de fastsatte rammer. Det er frivilligt at bruge skabelonerne, men i alle handleplanerne, som Holbæk Kommune er en del af, benyttes skabelonerne for at sikre indhold, ensartethed og læsevenligheden for borgere og interessenter.

Forslag til Natura 2000-handleplaner for alle 4 områder har været i offentlig høring fra 3. marts frem til 28. april 2024. Hvidbog for indkomne høringssvar for hvert Natura 2000-område er vedhæftet i bilag 5-8.

Administrationen vil fremhæve følgende fra høringen:

- Generelt er der indsendt ganske få høringssvar til forslag til Natura 2000-handleplanerne
- Høringssvar særligt relevant for Holbæk Kommune:
  - For Natura 2000-område N155 Udby Vig: der er kun indkommet 1 høringssvar fra Miljøstyrelsen med nogle overordnede punkter, der har medført nogle mindre præciseringer i denne handleplan.
  - For Natura 2000-område N156 St. Åmose, Skarresø mv.: der er indkommet høringssvar fra Dansk Ornitologisk Forening med ønske om, at det skrives ind i handleplanen at sikre udlagte bøjer i Skarresø til markering af forstyrrelsesfri zone omkring lokalitet for ynglende havørn. Dette er tilføjet i handleplanen og følger det gældende vandløbsregulativ.

Samlet set har høringen kun medført mindre præciseringer og tilpasninger i handleplanerne.

Handleplanernes indsatser udføres både på offentlige og private arealer i Natura 2000-områderne. Projekter på private lodsejeres arealer forventes gennemført gennem frivillige aftaler. Der findes blandt andet en række understøttende tilskudsordninger, som kan søges gennem Landbrugsstyrelsen og Miljøstyrelsen. Særligt forventes en stor del af indsatsen i Store Åmose at blive løftet via det igangværende klima-lavbundsprojekt Ulkestrup-Undløse, såfremt der kan opnås enighed med lodsejerne om realisering af projektet efter endt forundersøgelse.

Med en ny kommende Biodiversitetsstrategi kan der eventuelt blive beskrevet og afsættes midler til yderligere tiltag til sikring af biodiversiteten bredt set, hvilket også kan løfte Natura 2000 indsatsen.

Økonomiske konsekvenser

De grundlæggende indsatser beskrevet i forslag til Natura 2000-handleplanerne kan løses indenfor den nuværende ramme for områdets drift.

Miljø- og klimamæssige konsekvenser

Natura 2000-handleplanerne er en del af den samlede Natura 2000-planlægning, som udarbejdes for at bevare og beskytte de enkelte Natura 2000-områders specifikt udpegede naturtyper og dyre- og plantearter. Med de nye handleplaner er den

planmæssige ramme for den kommende planperiodes indsatser dermed på plads. Den reelle natur- og miljømæssige effekt afhænger dog i høj grad af de samlede økonomiske rammer via tilskudsordninger med videre samt lodsejernes frivillighed til at iværksætte forskellige konkrete indsatser.

Høring

Forslag til de fire Natura 2000-handleplaner var i offentlig høring fra 3. marts til 28. april 2024. Der indkom 10 høringssvar i alt til de fire handleplaner. Det er dog ikke alle høringssvar, der er relevant for Holbæk Kommune, idet Natura 2000-områderne går på tværs af kommunegrænser. Se nærmere beskrivelse af høringssvar under afsnittet Beskrivelse af sagen.

Lovgrundlag

Miljømålsloven, lovbekendtgørelse nr. 692 af 26. maj 2023.

Bilag

Bilag 1_Endelig Natura 2000-handleplan N156 Store Åmose 2022-2027

Bilag 2_Endelig Natura 2000-handleplan N155 Udby Vig 2022-2027

Bilag 3_Endelig Natura 2000-handleplan N146 Bidstrupskovene 2022-2027

Bilag 4_Endelig Natura 2000-handleplan N239 Ordrup Skov, Bramsnæs mv. 2022-2027

Bilag 5_Hvidbog for Natura 2000-handleplan N156 Store Åmose

Bilag 6_Hvidbog for Natura 2000-handleplan N155 Udby Vig

Bilag 7_Hvidbog for Natura 2000-handleplan N146 Bidstrupskovene

Bilag 8_Hvidbog for Natura 2000-handleplan N239 Ordrup Skov, Bramsnæs mv

Punkt 60: Drøftelse af forslag til etablering af råderum til politisk prioritering i budgettet for 2025-2028 - spor 2

23-009837

Beslutning

Drøftet.

Afbud: Thorsten Larsen-Seul

Sagsfremstilling

Indstilling

Administrationen indstiller, at:

1. de udarbejdede forslag under temaerne i spor 2 drøftes

Resume

Kommunalbestyrelsen besluttede den 24. maj 2023, at et eksternt konsulentfirma skulle gennemføre en analyse til afdækning af potentialet for effektiviseringer og besparelser i budgettet for 2025 og frem. Til at udføre opgaven blev der indgået aftale med Komponent. På baggrund af en screening udført af Komponent besluttede Økonomiudvalget den 11. oktober 2023 tre temaer til videre analyse sammen med Komponent; de såkaldte spor 1-forslag. Det blev også besluttet, at administrationen skulle afdække de øvrige 11 temaer. Den 13. marts 2024 blev Kommunalbestyrelsen præsenteret for resultaterne af administrationens afdækning af de 11 temaer; de såkaldte spor 2-forslag. Spor 2-forslagene har efterfølgende været drøftet i de relevante stående udvalg på møderne i april og maj. På dette møde skal spor 2-forslagene drøftes igen i de relevante stående udvalg.

Sagsgang og sagstype

Udvalget for Klima, Miljø og Natur

Drøftelsessag

Sagshistorik, henvisninger

Kommunalbestyrelsen den 24. maj 2023: [Pkt. 101: Beslutning om justering af måltallet i balance- og råderumsstrategien og afdækning af effektiviseringspotentialer](#)

Økonomiudvalget den 14. juni 2023: [Pkt. 133: Afdækning af effektiviseringspotentialer](#)

Økonomiudvalget den 16. august 2023: [Pkt. 166: Afdækning af potentialer for effektiviseringer og besparelser frem mod budget 2025](#)

Økonomiudvalget den 11. oktober 2023: [Pkt. 215: Beslutning om afdækning af potentialer for effektiviseringer og besparelser i budgettet for 2025](#)

Beskrivelse af sagen

I forbindelse med budgetudarbejdelsen skal der etableres et råderum til politisk prioritering, jf. det økonomiske styringsprincip 8. Råderummet er tidligere blevet etableret via effektiviseringer og besparelser.

I foråret 2023 besluttede Kommunalbestyrelsen en ny forandringsbaseret tilgang i arbejdet med at etablere råderum til politisk prioritering.

Ambitionen er at etablere en grundlæggende forandring af kommunens opgaveløsning i løbet af fem til ti år, og at forandringerne skal omfatte størstedelen af budgettet.

Råderummet til politisk prioritering skal derfor skabes gennem nytænkning af måden hvorpå velfærdsopgaverne løses og gentænkning af den måde kommunen fungerer på i dag. Vante tankegange skal genovervejes med input fra nytænkning hentet i f.eks. andre kommuner.

Dermed bliver fokus fremadrettet forandring af opgaveløsningen med et tilhørende økonomisk afkast, hvor fokus tidligere har været reduktion af budgettet.

For at få input til nytænkning og gode ideer fra andre kommuner engagerede Holbæk Kommune i 2023 Komponent til at screene kommunens opgaveløsninger. På baggrund af screeningen identificeredes 14 temaer, som forventedes at kunne forbedre Holbæk Kommunes opgaveløsning.

Tre af temaerne – de såkaldte spor 1 temaer – har været i høring i perioden 7.-29. februar 2024 og blev vedtaget den 17. april i Kommunalbestyrelsen på baggrund af indstillinger fra de stående udvalg og Økonomiudvalget.

De øvrige temaer har Holbæk Kommune arbejdet videre på. To af temaerne er udskudt til budget 2026, men ni temaer – de såkaldte spor 2 temaer – skal drøftes i de stående udvalg hen over foråret med henblik på indarbejdelse i budget 2025-2028. Denne sag vedrører temaerne i spor 2.

Analysen er i efteråret 2023 faldet i to faser:

1. I den første fase screenede Komponent kommunen for en række potentielle analysetemaer ved hjælp af benchmarking, Komponentens generelle kendskab til Holbæk Kommune, eksisterende budgetanalyser mv., overblik over struktur og organisering samt dialog med relevante medarbejdere og ledere. På baggrund af Komponentens screening traf Økonomiudvalget 11. oktober 2023 beslutning om tre områder til nærmere analyse sammen med Komponent. De øvrige 11 temaer afdækkes af administrationen.
2. I den anden fase har Komponent med inddragelse af administrationen udarbejdet analyser på de tre områder, og administrationen har afdækket øvrige temaer.

Kommunalbestyrelsen blev den 13. marts 2024 præsenteret for resultaterne af dette arbejde i form af en række konkrete forslag under hvert tema med henblik på videre drøftelser af forslagene i de relevante udvalg hen over foråret jævnfør nedenstående tabel. Den første drøftelse var ved møderne i april.

Udvalg	Temaer
Økonomiudvalget	Indkøb og udbud, Befordring, Reduktion af sygefravær, Digitalisering og velfærdsteknologi
Udvalget for Ældre og Sundhed	Øget brug af sygeplejeklinikker, Befordring, Reduktion af sygefravær, Digitalisering og velfærdsteknologi
Socialudvalget	Befordring, Reduktion af sygefravær, Digitalisering og velfærdsteknologi
Udvalget for Klima, Miljø og Natur	Reduktion af sygefravær, Digitalisering og velfærdsteknologi
Udvalget for Kultur og Fritid	Kultur og fritid, Reduktion af sygefravær, Digitalisering og velfærdsteknologi
Udvalget for Beskæftigelse, Uddannelse og Erhverv	Flere i kommunale fleksjobs, Befordring, Reduktion af sygefravær, Digitalisering og velfærdsteknologi

Udvalget for Plan, Bolig og Lokal Udvikling	Optimal brug af ejendomme, Reduktion af sygefravær, Digitalisering og velfærdsteknologi
Udvalget for Børn og Skole	Skoleområdet, Befordring, Reduktion af sygefravær, Digitalisering og velfærdsteknologi

Udover disse temaer blev også temaerne "Bæredygtige lokalområder" og "Fællesveje og grønne områder" identificeret under screeningen. Det videre arbejde med disse temaer udskydes af hensyn til prioriteringen af organisationens ressourcer, og fordi der ikke vil være et potentiale i budget 2025.

Med denne sag lægges der op til en drøftelse af forslagene.

Økonomiske konsekvenser

Der er ingen direkte økonomiske konsekvenser.

Miljø- og klimamæssige konsekvenser

Der er ingen direkte miljø- og klimamæssige konsekvenser.

Sagens forløb

03/06/2024 Udvalget for Plan, Bolig og Lokal Udvikling

Beslutning ikke frigivet

03/06/2024 Udvalget for Beskæftigelse, Uddannelse og Erhverv

Drøftet.

Charlotte Nielsen, A, deltog ikke i behandlingen af punktet.

Punkt 61: Drøftelse af budgetopfølgning april 2024

24-011458

Beslutning

Drøftet.

Afbud: Thorsten Larsen-Seul

Sagsfremstilling

Indstilling

Administrationen indstiller, at:

1. Budgetopfølgning ultimo april måned 2024 drøftes

Resume

Der er udarbejdet budgetopfølgning for april måned 2024.

Sagsgang og sagstype

Udvalget for Klima, Miljø og Natur

Drøftelsessag

Sagshistorik, henvisninger

[Kommunalbestyrelsesmøde den 24.05.2023 punkt 102: Beslutning om Budgetrevision 2](#)

Beskrivelse af sagen

Kommunalbestyrelsen besluttede på møde den 24. maj 2023, at alle udvalg præsenteres for månedlige budgetopfølgninger. Derfor udarbejdes fremadrettet budgetopfølgninger i de måneder, hvor der ikke bliver udarbejdet budgetrevisioner.

Budgetopfølgningen forholder sig alene til driften på udvalget.

Budgetopfølgningen kan ses af bilaget og indeholder en oversigt over den forventede afvigelse på udvalgets politikområder. Opfølgningen viser også handlinger, der er igangsat, for at kompensere for forventninger om eventuelle stigende udgifter.

Økonomiske konsekvenser

Der er ikke andre økonomiske konsekvenser end dem der fremgår af sagsfremstillingen.

Miljø- og klimamæssige konsekvenser

Der er ingen miljø- og klimamæssige konsekvenser.

Sagens forløb

03/06/2024 Udvalget for Plan, Bolig og Lokal Udvikling

Beslutning ikke frigivet

03/06/2024 Udvalget for Beskæftigelse, Uddannelse og Erhverv

Drøftet.

Charlotte Nielsen, A, deltog ikke i behandlingen af punktet.

Bilag

BO april - Udvalget for Klima, Miljø og Natur

Punkt 62: Drøftelse af forudsætninger for budget 2025-2028

24-000561

Beslutning

Drøftet.

Afbud: Thorsten Larsen-Seul

Sagsfremstilling

Indstilling

Administrationen indstiller, at:

1. Forudsætningerne for budget 2025-2028 drøftes

Resume

I april, maj og juni drøfter de enkelte stående udvalg og Økonomiudvalget forudsætningerne for deres respektive budgetforslag for 2025-2028. Det sker med henblik på udarbejdelse af ét samlet budgetforslag, som Kommunalbestyrelsen behandler første gang i september og vedtager ved deres anden behandling i oktober.

Sagsgang og sagstype

Udvalget for Klima, Miljø og Natur

Drøftelsessag

Sagshistorik, henvisninger

[Beslutning af proces og tidsplan for dannelse af budget 2025-2028](#) KB: 20.12.23

[Beslutning af de økonomiske rammer for udvalgenes budgetter 2025-2028](#) KB 20.03.24

Beskrivelse af sagen

Den 20. december 2023 vedtog Kommunalbestyrelsen en tids- og arbejdsplan for udarbejdelse af budget 2025-2028. Heraf fremgår det, at de stående udvalgs budgetforslag tager udgangspunkt i de rammer, som Kommunalbestyrelsen lægger for udvalgenes budgetter i 2025. Udvalgenes budgetforslag må kun overskride rammerne, hvis det skyldes den demografiske udvikling eller lovændringer. Alle andre overskridelser skal modsvares af kompenserende initiativer.

Det gælder dog ikke for Socialudvalget og Udvalget for Beskæftigelse, Uddannelse og Erhverv, som gerne må overskride deres budgetrammer af følgende årsager:

- Udvalget for Beskæftigelse, Uddannelse og Erhverv undtages fra reglerne om at overholde budgetrammen på forsørgelsesområdet. Det skyldes, at konjunkturudviklingen har stor betydning for forsørgelsesudgifterne, og at kommunerne kompenseres for konjunkturudviklingen via statens bloktilskud. Hvis der er forventning om stigende arbejdsløshed og dermed højere udgifter til forsørgelse, vil bloktilskuddet alt andet lige blive højere, end det vil være, hvis der på landsplan forventes faldende arbejdsløshed og dermed faldende udgifter til forsørgelse.
- Socialudvalget gives mulighed for at overskride budgetrammen for budget 2025-2028. Socialudvalget skal dog i videst muligt omfang søge at dække en overskridelse af budgetrammen gennem kompenserende besparelser. Et arbejde, som udvalget allerede har taget hul på jævnfør Budgetrevision 1, med blandt andet en revision af serviceniveauerne på udvalgets område. Hertil kommer effekten på budget 2025, som opstår, hvis

Kommunalbestyrelsen vedtager de såkaldte spor 1 forslag til råderum til politisk prioritering og beslutter at fremrykke implementeringen af forslagene til 2024.

Hvis Socialudvalget får brug for at få tilført ekstra midler, skal de finansieres af det tilvejebragte råderum til politiske prioritering. Ved budgetseminaret, hvor administrationen fremlægger første udkast til et samlet budgetforslag, vil det fremgå, hvor stor en del af det tilvejebragte råderum, der skal bruges på at balancere Socialudvalgets budget.

For de øvrige udvalg er forventningen på baggrund af Budgetrevision 1, at udvalgenes budgetter i 2024 og budgetrammerne for 2025 kun vil blive udfordret i begrænset omfang, og at disse udfordringer kan håndteres administrativt uden serviceforringelser til følge.

Hvis de administrative initiativer til kompensering af eventuel opdrift på andre udvalgsområder ikke viser sig tilstrækkeligt, vil råderummet til politisk prioritering også skulle finansiere denne opdrift.

Kan det tilvejebragte råderum til politisk prioritering ikke finansiere den samlede opdrift, vil det blive nødvendigt at gennemføre besparelser i udvalgene efter en nærmere fastsat fordelingsnøgle.

På mødet fortsætter udvalget sine drøftelser i forhold til rammer og forudsætninger (pris x mængde) for budget 2025-2028. I det omfang det er nødvendigt og muligt inddrages også forventet udvikling demografi og lovændringer.

Skabelse af råderum til politisk prioritering

Samtidig med budgetudarbejdelsen skal der etableres et råderum til politisk prioritering, jf. det økonomiske styringsprincip 8. Råderummet er tidligere blevet etableret via effektiviseringer og besparelser.

I foråret 2023 besluttede Kommunalbestyrelsen en ny forandringsbaseret tilgang i arbejdet med at etablere råderum til politisk prioritering.

Ambitionen er at etablere en grundlæggende forandring af kommunens opgaveløsning i løbet af fem til ti år, og at forandringerne skal omfatte størstedelen af budgettet.

Råderummet til politisk prioritering skal derfor skabes gennem nytænkning af måden hvorpå velfærdsopgaverne løses og gentænkning af den måde kommunen fungerer på i dag. Vante tankegange skal genovervejes med input fra nytænkning hentet i f.eks. andre kommuner.

Dermed bliver fokus fremadrettet forandring af opgaveløsningen med et tilhørende økonomisk afkast, hvor fokus tidligere har været reduktion af budgettet.

For at få input til nytænkning og gode ideer fra andre kommuner engagerede Holbæk Kommune i 2023 Komponent til at screene kommunens opgaveløsninger. På baggrund af screeningen identificeredes 14 temaer, som forventedes at kunne forbedre Holbæk Kommunes opgaveløsning.

Tre af temaerne - de såkaldte spor 1 temaer har været i høring i perioden 7.-29. februar 2024 og blev vedtaget den 17. april i Kommunalbestyrelsen på baggrund af indstillinger fra de stående udvalg og Økonomiudvalget.

De øvrige temaer har Holbæk Kommune arbejdet videre på. To af temaerne er udskudt til budget 2026, men ni temaer - de såkaldte spor 2 temaer skal drøftes i de stående udvalg hen over foråret med henblik på indarbejdelse i budget 2025-2028. Drøftelsen af temaerne behandles i en selvstændig sag på udvalgets møde.

Der er således to sager på udvalgets dagsorden, som er forbundet og omhandler budget 2025-2028.

Økonomiske konsekvenser

Der er ingen økonomiske konsekvenser.

Miljø- og klimamæssige konsekvenser

Der vurderes ikke umiddelbart at være nogle væsentlige miljø- og klimamæssige konsekvenser.

Høring

Budget 2025-2028 sendes i høring fra 2. september til 19. september kl. 12.00

Sagens forløb

03/06/2024 Udvalget for Plan, Bolig og Lokal Udvikling

Beslutning ikke frigivet

03/06/2024 Udvalget for Beskæftigelse, Uddannelse og Erhverv

Drøftet.

Charlotte Nielsen, A, deltog ikke i behandlingen af punktet.

Punkt 63: Orienteringer

Beslutning

Afbud: Thorsten Larsen-Seul

Sagsfremstilling

Indstilling

Eventuelle orienteringer fra formanden

Eventuelle orienteringer fra medlemmerne

Eventuelle orienteringer fra direktionen

Forventede sager på de næste tre ordinære møder i udvalget:

Mødet den 5. august den 2024:

- Beslutning om koncept for bidragsfordeling vedr. finansiering af kystbeskyttelsesprojekt Kisserup
- Beslutning om godkendelse af forvaltningsplan for overgang til urørt skov
- Beslutning om affaldstakster
- Beslutning om solceller på kommunale tage
- Budgetopfølgning

Mødet den 2. september 2024:

- Orientering om sagsbehandlingstider for landbrugsområdet for 2. kvartal 2024
- Drøftelse af målsætninger for vedvarende energi til revidering af Holbæk 2050

Mødet den 30. september 2024:

Oversigt over kommende borgermøder for kerneområdet Vækst og Bæredygtighed.

Udvalgsmedlemmerne har ikke mødepligt til borgermøderne.

August

Borgermøde vedr. lokalplansforslag 17.05 ved Have
Borupvej i St. Merløse

Tid ej
fastlagt

Sted ej
fastlagt

Borgermøde vedr. lokalplansforslag 6.21 for mobilmast og
boliger i Hagedsted

Tid ej
fastlagt

Sted ej
fastlagt

September

Oktober

Sagsgang og sagstype

Udvalget for Klima, Miljø og Natur

Orienteringssag

Punkt 64: Underskriftsark

Beslutning

Afbud: Thorsten Larsen-Seul